НАСТАВНА ПРОГРАМА

СЛОБОДЕН ИЗБОРЕН ПРЕДМЕТ

ГИ ОТКРИВАМЕ ГЕРМАНСКИОТ СВЕТ И КУЛТУРА – ЗАБАВНО И ЛЕСНО

за V одделение

Скопје, 2025

ОСНОВНИ ПОДАТОЦИ ЗА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

Слободен изборен предмет	Ги откриваме германскиот свет и култура - забавно и лесно
Категорија на слободниот изборен предмет	Слободен изборен предмет
Одделение	V (петто)
Теми/подрачја во наставната програма	1. Да го слушнеме германскиот јазик 2. Моето семејство и јас 3. Како се слави во Германија?
Број на часови	2 часа неделно/ 36 часа во текот на едно полугодие
Опрема и средства	● компјутер, печатач, проектор, табла, CD/DVD-плеер, интерактивна табла ● фотографии, постери, слики, предмети, флеш-карти, стикери, материјал за изработка на роденденски честитки/а, хартија, ножици, хартија во боја, лепак, блокови, пластелини, дрвени боички, фломастери ● учебник, прирачници, речници, списанија (во печатена и/или електронска форма)
Норматив на наставен кадар	- завршени студии по германски јазик и книжевност - наставна насока, VII/1 или VIA според МРК и 240 ЕКТС; - завршени студии по германски јазик и литература – наставна насока, VII/1 или VIA според МРК и 240 ЕКТС; - завршени студии по германски јазик и книжевност/литература - друга насока и со здобиена соодветна педагошко-психолошка и методска подготовка на акредитирана високообразовна установа, VII/1 или VIA според МРК и 240 ЕКТС; - завршени двопредметни студии по македонски и германски јазик, со здобиена соодветна педагошко-психолошка и методска подготовка на акредитирана високообразовна установа, VII/1 или VIA според МРК и 240 ЕКТС;

	- завршени студии по германски јазик (со звање дипломиран филолог), со здобиена соодветна педагошко-психолошка и методска подготовка на акредитирана високообразовна установа, VII/1 или VIA според МРК и 240 ЕКТС; - завршени студии по германски јазик на друга студиска програма во комбинација со друг јазик, со здобиена соодветна педагошко-психолошка и методска подготовка на акредитирана високообразовна установа, VII/1 или VIA според МРК и 240 ЕКТС; - одделенски наставник со потврда од акредитирана установа за познавање на германскиот јазик, ниво А2 според Заедничката европската референтна рамка на јазиците.

ПОВРЗАНОСТ СО НАЦИОНАЛНИТЕ СТАНДАРДИ

Резултатите од учење наведени во наставната програма водат кон стекнување на следните компетенции опфатени со подрачјето **Користење други јазици** од Националните стандарди:

	Ученикот/ученичката знае и умее:
II-А.12	да разбере фрази и најчесто употребуван вокабулар што се однесува на области од најнепосредна лична важност (на пр. најосновни лични и семејни информации, купување, исхрана, здравје, околина);
II-А.16	да комуницира во едноставни и рутински ситуации кои бараат едноставна и директна размена на информации за познати теми и активности;
II-А.17	да иницира и да учествува во куси конверзации на позната тематика;
II-А.18	да користи низа од фрази и реченици за да го опише со едноставни зборови семејството и другите луѓе, животните услови, интересите и секојдневните активности;
	Ученикот/ученичката разбира и прифаќа дека:
II-Б.1	преку изучување на друг јазик се олеснува учењето на повеќе јазици и можноста за комунакација со припадници на
	различни културни/јазични групи;
II-Б.2	со познавањето на повеќе јазици се олеснува пристапот до ресурси што се корисни за совладување на други наставни предмети/содржини;
II-Б.3	преку изучувањето на други јазици се развива интерес и почит за различни јазици и култури.

Наставната програма вклучува и релевантни компетенции од подрачјето **Дигитална писменост** на Националните стандарди:

	Ученикот/ученичката знае и умее:
IV-А.7	да одбере и користи соодветни ИКТ алатки за комуникација, безбедно да сподели информации, да контактира и да соработува со други на онлајн проекти, во социјални активности или за лични потреби.
	Ученикот/ученичката разбира и прифаќа дека:
IV-Б.1	дигиталната писменост е неопходна за секојдневното живеење - го олеснува учењето, животот и работата, придонесува за проширување на комуникацијата, за креативност и иновативност, нуди разни можности за забава.

Наставната програма вклучува и релевантни компетенции од подрачјето **Личен и социјален развој** на Националните стандарди:

	Ученикот/ученичката знае и умее:
V-А.6	да си постави цели за учење и сопствен развој и да работи на надминување на предизвиците што се јавуваат на патот кон нивно остварување,
V-А.7	да ги користи сопствените искуства за да си го олесни учењето и да го прилагоди сопственото однесување во иднина,
V-А.13	да комуницира со другите и да се презентира себеси соодветно на ситуацијата,
V-А.14	да слуша активно и соодветно да реагира, покажувајќи емпатија и разбирање за другите и да ги искажува сопствените грижи и потреби на конструктивен начин,
	Ученикот/ученичката разбира и прифаќа дека:
V-Б.3	сопствените постигања и добросостојба во најголема мера зависат од трудот што самиот/самата го вложува и од резултатите што самиот/самата ги постигнува,
V-Б.8	интеракцијата со другите е двонасочна – како што има право од другите да бара да му биде овозможено задоволување на сопствените интереси и потреби, така има и одговорност да им даде простор на другите да ги задоволат сопствените интереси и потреби,

Наставната програма вклучува и релевантни компетенции од подрачјето **Општество и демократска култура** на Националните стандарди:

	Ученикот/ученичката знае и умее:
VI-A.5	да ги разбира разликите помеѓу луѓето по било која основа (родова и етничка припадност, возраст, способности, социјален статус, сексуална ориентација, итн),
VI-A.6	да препознава присуство на стереотипи и предрасуди кај себе и другите и да се спротивставува на дискриминација.
	Ученикот/ученичката разбира и прифаќа дека:
VI-Б.1	не смее да прави дискриминација врз основа на разликите меѓу луѓето (родова и етничка припадност, возраст, способности, социјален статус, сексуална ориентација, итн.),
VI-Б.3	човековите права се универзални, а границите на правата на секој човек се правата и слободите на другиот.

Наставната програма вклучува и релевантни компетенции од подрачјето **Техника, технологија и претприемништво** на Националните стандарди:

Ученикот/ученичката знае и/или умее:	
VII-A.3	да објасни како напредните технички и технолошки системи/продукти го подобруваат секојдневниот живот на луѓето.
Ученикот/ученичката разбира и прифаќа дека:	
VII-Б.4	работната етика, културната чувствителност и односот кон другите се значајни за креирање и одржување позитивна работна клима.

Наставната програма вклучува и релевантни компетенции од подрачјето **Уметничко изразување и култура** на Националните стандарди:

	Ученикот/ученичката знае и/или умее:
VIII-A.6	да ги идентификува разликите и сличностите меѓу сопствената култура и другите култури во своето потесно и пошироко опкружување и да ја анализира нивната поврзаност и меѓузависност.
	Ученикот/ученичката разбира и прифаќа дека:
VIII-Б.5	на разликите меѓу културите треба да се гледа како на можности за учење и како предизвик за заемно разбирање и напредување;

VIII-Б.6	почитувањето и промовирањето на другите култури придонесува за обезбедување почит за сопствената култура од страна на другите.

РЕЗУЛТАТИ ОД УЧЕЊЕ

Тема 1.Да го слушнеме германскиот јазик (6 часа)	
Знаења/вештини:	
• Покажува интерес и љубопитност за германскиот јазик и култура. • Ги препознава и разбира интернационализмите кои се користат во германскиот и мајчиниот јазик. • Препознава и именува неколку зборови од секојдневието со потекло од германскиот јазик. • Учествува во игри, песни и активности кои вклучуваат броеви, бои и основни поими на германски јазик. • Покажува разбирање за сличностите и разликите меѓу германската и македонската култура преку пример (песни, јадења, празници и сл.).	
Ставови/вредности:	
• Покажува интерес за нова култура и различни начини на живот. • Го прифаќа германскиот јазик како дел од една поширока, разнолика светска заедница. • Преку изучувањето на други јазици се развива почитување на другите култури и се подобруваат интеркултурните компетенции • Почитувањето и промовирањето на другите култури придонесуваат за обезбедување почит за сопствената култура од страна другите.	
Содржини (поими) и број на часови:	Примери на активности:
Зборови кои се користат во повеќе јазици - интернационализми (2 часа)	- Учениците добиваат слики со поими (Auto, Computer, Banane, Hotel, Kino, Tomate, Gitarre, Konzert). Нивна задача е да научат правилно да ги именуваат и изговараат зборовите. - Учениците играат меморија со слики и поими. - Квиз за погодување на германски зборови преку слики.
Изговор (2 часа)	- Учениците низ игра го вежбаат првенствено изговорот на зборови кои претставуваат интернационализми, а потоа и на германски зборови, со цел да се сензибилизираат за германскиот јазик. - Игра во парови – Едниот ученик изговара збор, а другиот ученик го погодува значењето на зборот.

	- Игра- Бесилка
Броеви (2 часа)	- Учениците ја слушаат песната https://www.youtube.com/watch?v=fgJKxPLTno4&ab_channel=SingandLearn и ги откриваат броевите до 20. Најпрво ја слушаат, а потоа заедно ја пеат. - Игра-Бинго – Наставникот кажува број на германски (на пр. Eins). Учениците кои го имаат бројот го заокружуваат, првиот што ќе има три точни во една колона или редица извикува "Bingo". - Игра – лов на броеви - Наставникот става картички со цифра од 1-20 на различни делови од училницата. Секој ученик влече картичка и треба да го изговори на германски бројот кој го извлекол. Може да се игра и во парови.

Тема 2. Моето семејство и јас (16 часа)

Знаења/вештини:

- Ги именува членовите на потесното семејство.
- Може да го претстави своето семејство преку зборување или цртеж.
- Ги препознава и именува деновите во неделата и деловите од денот и знае да ги поврзе со секојдневни активности.
- Ги препознава и поврзува основните бои со предмети од околината.
- Учествува во игри, песни и активности кои вклучуваат храна , пијалоци и училиштен прибор.
- Покажува основни дигитални вештини преку употреба на интерактивни алатки (LearningApps, Quizlet).
- Слуша и пее едноставни песни на германски и препознава зборови од нив.

Ставови/вредности:

- Смета дека секој ученик има право да се претстави и изрази на свој начин.
- Покажува почит кон имињата, семејствата и културното потекло на другите ученици.
- Разбира дека јазикот може да биде алатка за поврзување со други култури и за градење пријателства.
- Согледува дека без меѓусебна поддршка, соработка, доверба и почитување нема другарство и пријателство.
- Препознава присуство на стереотипи и предрасуди кај себе и другите и се спротивставува на дискриминација.

Содржини (поими) и број на часови:	Примери на активности:
Поздрави и отпоздравување (Hallo/ Guten Tag / Tschüs/ Auf Wiedersehen...) (2 часа)	- се обидуваат да ги поврзат дадените поздрави со соодветната слика искористувајќи ги предзнаењата од првиот странски јазик. (**LearninigApps / Quizlet**) - слушаат дијалози преку кои ќе донесат самите заклучок кои поздрави се формални, а кои неформални, при што наставникот им ги потенцира поздравите карактеристични за одредени германски покраини / германски говорни поравја: *Grüß Gott /Grüß dich / Servus / Grüezi....*
Претставување себеси (Hallo, ich bin…/ ich heiße... / Mein Name ist...) (1 час) Претставување соученик (Hallo, das ist….) (1 час)	- играат „**Kettenspiel**“ или „**Klassenspaziergang**“, при што секој ученик има задача да го поздрави својот соговорник и да праша како се вика: ***A: Hallo. Wer bist du? / Wie heißt du?*** ***B: Hi. Ich heiße/bin ..... Und du?*** -Учениците играат игра со мала топка, меѓусебно си ја подаваат топката и се прашуваат *Wie heißt du? / Wie ist dein Name?* Кој ќе ја фати топката се претставува и потоа ја подава топката на друг ученик поставувајќи го истото прашање. Играта трае сè додека не се претстават сите ученици во одделението. -Учениците застануваат во два круга: внатрешен и надворешен круг. Едниот круг се движи налево, другиот надесно, секој ученик треба да го поздрави соученикот-партнер и да се претстави.
Моето Семејство (Mutter, Vater, Schwester, Bruder...) (3 часа)	- Учениците слушаат песничка со членовите од семејството, а потоа заедно ја пеат. - Учениците во групи изработуваат колаж со членови на потесното семејство, користејќи притоа фотографии и слики од списанија или рекламен материјал. - Stammbaum – секој ученик црта семејно стебло и ги претставува членовите на своето семејство. - Steckbrief – Секој ученик прави сопствено кратко претставување со име презиме, години, претставување на членови од семејството и црта слика од себе и членовите од семејството.
Појадок (Müsli, Ei, Brot, Tee, Saft…) (1 час)	- Quizlet Flashcards или интерактивна слика како во примерот: Frühstück - die wichtigste Mahlzeit | Genially при што наставникот на проектор им ги покажува на учениците зборовите од темата Појадок. - Со интерактивно видео ги вежбаат новите зборчиња Frühstück - Labelled diagram https://deutsch-lernen.zum.de/wiki/Fr%C3%BChst%C3%BCck_(A1)_(Interaktives_Video) - Hängemännchen (Бесилка) spielen: еден ученик излегува на табла, замислува едно зборче и другите ученици погодуваат. -Меморија со новите зборчиња.

Денови и делови од денот (Montag, Dienstag, Mittwoch... Morgen, Abend, Nacht ...) (2 часа) Мојот Појадок (2 часа)	- Учениците добиваат картички со денови, со помош на песната ги подредуваат во точен редослед и гласно ги читаат. https://www.youtube.com/watch?v=A7JPo9baLnQ&ab_channel=KinderliederzumLernen - Tagebuch – Дневник за појадок – учениците претставуваат преку слики секој ден што појадувале и на крај споделуваат со одделението. - Учениците прават проект / видео на тема - Мојот Појадок.
Бои (1 час) (rot, grün, blau, rosa, lila, schwarz....)	- Учениците ја слушаат песната, а потоа заедно ја пеат https://www.youtube.com/watch?v=AxF0Per8uds&ab_channel=Lernmitmir-ABC123 - Учениците поврзуваат боја со зборот на германски за соодветната боја - Игра- Наставникот кажува боја на германски, а учениците треба да најдат предмет со истата боја.
Училишни предмети (Deutsch, Englisch, Mathe, Sport, Musik...) (1 час) Распоред на часови (1 час) Училиштен прибор (Bleistift, Kuli, Spitzer, Sportsachen...) (1 часа)	- На работен лист со слики се прикажани наставните предмети и со зборови се понудени називите на наставните предмети. Учениците треба да ги поврзат наставните предмети од сликите со називите. - Добиваат постер или Learning set изработен во Quizlet или Genially (пр. Schulsachen | Genially) и на тој начин се запознаваат со најважниот вокабулар од тема „училиштен прибор“. - Играат меморија или поврзуваат збор со слика во дигитална вежба. - Учениците играат игра на препознавање: во една торба секој ученик става по еден предмет од училишниот прибор и потоа само со допир без да го види предметот го кажува на германски. - Учениците ги именуваат предметите и во која боја се.

Тема 3. Како се слави во Германија (14 часа)

Знаења/вештини:

- Ги открива симболите на Германија , Австрија и Швајцарија и знаменитостите на германскојазичните земји.
- Ги открива основните информации за Германија, Швајцарија и Австрија (местоположба, главен град, симболи, знаменитости, познати личности).

• Ги препознава бајките на Браќата Грим со помош на слики, мимики и кратки реченици. • Работи во група на проект (постер), прикажувајќи информации за одредена германскојазична земја.

Ставови/вредности:
• Прифаќа дека не смее да прави дискриминација врз основа на разликите меѓу луѓето (родова и етничка припадност, возраст, способности, социјален статус, итн.). • Прифаќа дека постоењето разлики помеѓу луѓето е позитивна придобивка. • Покажува отвореност и подготвеност да слуша и споделува нови искуства поврзани со друг јазик и култура.

Содржини (поими) и број на часови:	Примери на активности:
Месеци и годишни времиња (Januar, Februar, März, April,Mai, Juni, Juli, August, September, Oktober, November, Dezember, Frühling, Sommer, Herbst, Winter) (2 часа) Мојот роденден (Mein Geburtstag ist **im Juni/Sommer.**) (1 час)	Учениците преку песна ги учат имињата на месеците, најпрво ја слушаат а потоа заедно ја пеат песничката https://www.youtube.com/watch?v=WJ0uJo5kJ04&ab_channel=RolfZuckowski-Musikf%C3%BCrDich Учениците добиваат картички со месеци и годишни времиња, во групи подредуваат кои месеци спаѓаат во кое годишно време. Потоа прават постер со сите месеци и додаваат слики или цртежи. Пантомима со годишните времиња – Еден ученик прави активност карактеристична за годишно време (на пример – зима- скијање / лето – пливање ...) , а другите ученици откриваат (Das ist der Sommer…) Прават календар со родендени и гласно читаат кога имаат роденден (Ich habe im Juli Geburtstag…) Ја слушаат песничката за роденден и потоа заедно ја пеат https://www.youtube.com/watch?v=fNUAqFRIMaE&ab_channel=KinderliederzumMitsingenundBewegen
Патување низ празници (Ostern, Weihnachten, Fasching, Oktoberfest) (2 часа)	Наставникот прави 4 станици за секој празник, со цел учениците да се запознаат со најважните обележја на празникот. На пример: Станица 1 - Weihnachten - Картички со слики и зборчиња (Weihnachtsbaum, Geschenk, Stern, Nikolaus...) и поздравот „Frohe Weihnachten!“. Активност - брзо бинго со божиќни симболи или боење. Станица 2: Ostern - Картички со слики и зборчиња (Ei, Hase, Nest, Blume...) и поздравот „Frohe Ostern!“. Активност – украсување велигденски јајца. Станица 3 – Fasching - Картички со слики и зборчиња (Clown, Maske, Konfetti...) и поздравот „Alaaf!“. Активност – Маска од хартија. Станица

	4 – Oktoberfest - Картички со слики и зборчиња (Brezel, Musik, Tracht, Apfelsaft...) и поздравот „Prost!“. Активност – поврзување на слика со збор.
Ја откриваме Германија (1 час)	Примери за активност со употреба на интерактивни презентации (пр. : ENGLISCH IST EIN MUSS, DEUTSCH IST IMMER EIN PLUS!!! | Genially), низ кои учениците се сензибилизраат со поими што ги поврзуваат за Германија. Ги учат најважните информации за Германија (местоположба, главен град, соседни земји, поголеми градови, покраини, личности). (Пр. Daten und Fakten über Deutschland!!! MKD | Genially) Учениците го цртаат и бојат знамето на Германија (црно-црвено-златно) Учат знаменитости во Германија, гледаат видео со знаменитостите, кажуваат во кој град се наоѓаат и кажуваат што им се допадна највеќе. На крај играат игра – „Точно или неточно?“ Пр.: „Во Германија се зборува германски.“ (точно) „Германското знаме е сино и бело.“ (неточно)
Ја откриваме Швајцарија (1 час)	Учениците најпрво кажуваат поими што ги поврзуваат за Швајцарија. Ги учат најважните информации за Швајцарија (местоположба, главен град, соседни земји, поголеми градови, кантони, кои јазици се зборуваат (4 јазици), личности). Учениците го цртаат и бојат знамето на Швајцарија (црвено-бело) Преку слики ги учат најважните обележја - Алпи, крави, сирење, швајцарско чоколадо, часовник и преку пантомима ги повторуваат.
Ја откриваме Австрија (1 час)	Учениците најпрво кажуваат поими што ги поврзуваат за Австрија. Ги учат најважните информации за Австрија (местоположба, главен град, соседни земји, поголеми градови, личности) Учениците го цртаат и бојат знамето на Австрија (црвено-бело) или традиционалната облека.

	Преку слики ги учат најважните обележја - Dirndl, Lederhose, Sachertorte, Schönbrunn... Слушаат класична музика и учат едноставни чекори за валцер.
Квиз за германскојазичните земји (1 час) Проект за германскојазичните земји (1 час)	Учениците се делат во групи и одговараат на претходно подготвени прашања за германскојазичните земји. Учениците во пар или група прават проект – постер за една од земјите (име, знаме, типична храна, знаменитости...) Пример: • Германија: Brandenburger Tor, Wurst, „Hallo!“ • Австрија: Mozart, Sachertorte • Швајцарија: Käse, Uhr, „Grüezi!“ На крајот од часот ги презентираат постерите пред другите ученици.
Бајките на Браќата Грим (2 часа)	- Наставникот покажува слики од познати ликови од бајки (Schneewittchen , Aschenputtel, Hänsel und Gretel, Rotkäppchen...) и ги прашува учениците дали им се познати. - Претставување на бајките од Браќата Грим и разговор околу приказните и нивните главни ликови. - Слушање кратка верзија на една бајка. Додека слушаат, учениците ги бојат/ заокружуваат ликовите што ги слушаат во бајката, потоа ја гледаат бајката. - Учениците во мали групи добиваат улоги од една бајка (со сликички, не со текст). Пр.: Einer ist Rotkäppchen, einer der Wolf, einer die Großmutter. Потоа имитираат движења и се претставуваат: „Ich bin der Wolf!“ - Учениците во групи/парови измислуваат нов лик, кој може да биде во бајка. Учениците ја покажуваат својата слика и го претставуваат новиот лик : Das ist meine Figur. Sie heißt...
Цртани филмови на германски јазик (1 час)	Учениците гледаат цртан филм на германски јазик, а потоа разговараат за главните ликови и приказната.
Завршен квиз (1 час)	Учениците се делат во групи и одговараат на претходно подготвени прашања од наставникот. Тимот кој ќе одговори на повеќе прашања е победник или го играат овој квиз на македонски јазик со забавни факти за Германија и земјите од германското говорно подрачје: Quizizz